

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési tábla:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hónapra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 62. szám.

Péntek, március 15.

Március 15-ike Nagybecskereken.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, 1901. március 15.

Gyönyörű napsugaras, verőfényes szép tavaszi nap kedvezett a mai nemzeti ünnepnek, mely egyszersmind ünnepe volt Nagybecskerek városának is. A középületekről a nemzeti zászlók nagy tömegét lengette az enyhe tavaszi szellő.

A kegyeletes hagyományok s hevitő, nagy tettekre való emlékezések egész raja tolul az agyunkba ezen a napon, mintha e nap hasadtára valami csudálatos hatalom ösztökélésére ereinkben a márciusi ifjak vérért éreznék csörgedezni.

Jámbor, nyárspolgári igákat nyögő és békés polgári szokások hatalma alatt álló urak helyett egyszerre csak átalakulunk szabadsággért rajongó s a zsarnokságra halált dörgő forradalmi férfiakká, — megelégedve arról, hogy hála Istennek, se a szabadságnak nem vagyunk ma híján, se a zsarnokság alatt nem nyögünk, ha csak a hivatalos órákat és szabadságunk más apróbb koriátait nem veszszük zsarnokságunkba.

Tudja Isten miért, de az ember a mi hagyományos tavaszunk első napján, mintha csakugyan érezné a régi márciusi szellők fuvalmát s mintha látná hőmpölygni a nagy tömeget, amely előtt a költő elmondja azt a verset, melyet ma a hazában ezer meg ezer helyen elmondanak, — hát ilyenkor mindig érezzük, hogy végigfut testünkön valami jóleső melegség és ajakunkra tolul a tavasz üdvözléteképen: Éljen a szabadság!

A mai nemzeti ünnep alkalmából a Nagybecskereken végbement különböző ünnepségekről a következőkben számolunk be:

A templomok ünnepe.

Az izraelita templomban reggel 7 órakor volt az istentisztelet, amelyen nagyszámú közönség vett részt. Dr. Klein Mór főrabbi egyik szoltárnak alkalmi idézetéből kiindulva, emelkedett szellemű beszédet mondott.

A református templomban d. e. 9 órakor volt az istentisztelet, ahol Szalay József lelkész mondott hazafias szellemű beszédet.

A római káth. templomban d. e. 10 órakor volt a hivatalos istentisztelet a hatóságok képviselői és nagy közönség jelenlétében. Ott voltak ezenkívül a felsőkereskedelmi, állami polgári és a népiszkolák növendékei, valamint a nagy közönség, mely a templomot zsúfolásig megtöltötte. Az ünnepi nagymiséát Szabó Ferenc apát-plébános celebrálta fényes segédlettel. A kóruson Kirms nagy zenés miséjét adta elő Sámson karnagy vezetésével az egyházi zene és énekkar.

Az iskolák ünnepe

A főgimnáziumban. A nagybecskereki főgimnázium sok lelkesedéssel vette ki részét a márciusi napok ünnepléséből. Az ünnepély a tornacsarnokban folyt le. Először a főgimnázium énekara a „Szózat“-ot adta elő, azután Dölle Jenő VIII. o. t. Abrányi Eml. „Március 15-ike“ c. költeményét szavalta el nagy hatással. Ezután Klein Lajos VIII. o. t. olvasta fel Szabó István VIII. o. t. pályanyertes március 15-iki szónoklatát. Majd Tóth László V. o. t. szavalta el sok érzéssel Petőfi „A ledől szobor“ c. költeményét. A sikerült ünnepély az igazgató burditó beszédével és a „Himnusz“ eléneklésevel ért véget.

A nagybecskereki m. kir. áll. polgári és felső kereskedelmi iskola az intézet dísztermében d. e. 9 órakor tartotta meg ünnepélyét, mely a szózat eléneklésevel vette kezdetét. Sikerülten adták elő Eszenyi Sándor „Március 15-ike“ című szerze-

ményét Silberberg Izso, Spitzer Jenő, Pesztalics József, Weisz Jenő és Nuri-zsán Imre polg. iskolai növendékek. Az ifjúsági dalkör által előadott honfidel után Hartenstein László felsőkereskedelmi iskolai tanuló emlékbeszédét olvasta föl, zajos éljenzésektől jutalmaztatva, majd Harsányi István felső kereskedelmi tanuló szavalta el nagy hatást kelteve Abrányi Emilnek „Magyar szó“ című költeményét. A himnusz eléneklése az ünnepség véget ért.

A nagybecskereki közs. népiszkolában is hagyományos lelkesedéssel ülték meg a szabadság napjának emlékét. Az ünnepélyen megjelent dr. Szabó Mihály Torontál-vármegye kir. tanfelügyelője, az iskolaszék képviselőjében Menczer Lipót, Jeszenszky Nándor, Szalay József, Krumenacker Ferenc tagok, továbbá számos szülő és érdeklődő vendég. A „Himnusz“ eléneklése után Baaden Károly, az intézet igazgatója lendületes szavakban nyitotta meg az ünnepélyt. Az alkalmi beszédet Rédl Ferenc tanító tartotta, ki szépen és kiváló gondallal kidolgozott megemlékezésben méltatta a nagy nap jelentőségét, mindvégig lebilincselve a hallgatóságot. Ezután a növendékek szavazata következett, kik mindannyian nagy lelkesedéssel és helyes hangsúlyozással mondtak el egy-egy hazafias költeményt. Szavaltak: Nagy Dezső, Szöllőssy Lajos, Szöllőssy Géza, Kamenszky N., Sárfy Aladár, Ambrózy Odón, Nagy J., Steiner Cecil és Babinszky Mária tanulók. Az ünnepély többi részét az intézeti énekkar által szabatosan előadott dalok töltötték ki. Az előadott énekszámok közt Osztie Béla tanítónak egyik sikerült alkalmi szerzeménye is szerepelt. Az igazgató záróbeszéde után a szép ünnepély véget ért.

A kaszinóban.

A kaszinó nagy terme színültig telt meg válogatott és különösen nagy női közönséggel. Ott voltak Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics Lajos alispán, dr. Grandjean József polgármester, Szalay József ev. ref., Jeszenszky Nándor ág. ev., dr. Klein Mór izr. lelkész, Alföldy Ede kir. járásbíró, Szabó Mihály kir. tanfelügyelő, Franz J. L., kaszinó elnök, dr. Selymessy Sándor és Kiss Sándor törvényszéki bírók. Filkovic Boldizsár és dr. Vinczevidy Ernő tb. főjegyzők, Beller István m. ügyész, Marton Andor gazd. egyesületi titkár, az ügyvédi kar több képviselője és ugyyszólván minden hivatalos képviselet.

A polgári dalárda által előadott himnusz után Reitter Oszkár, a kaszinó elnöke lépett a délszaki növényekkel izlésesen díszített dobogóra, mely fölött Kossuth Lajos arcképe volt virág- és lombdísz között s a kaszinó nevében trapesszet rövid beszédben üdvözölte a megjelenteket.

Utána Viskocsill Alajos közigazgatási tanfolyam hallgató szavalta el lendülettel a „Talpra magyar“-t.

Dr. Várady Imre hazafias hévvel előadott magvas beszéde következett ezután, amelyből a bevezető és befejező részt a következőkben közöljük:

Mélyen tisztelt gyülekezet!

A nap, melynek emlékére ma összegyűlünk: a történelem legfenségesebb, a történelem legmagasztosabb forradalma zászlóbontásának emléknapja.

E napon rázta le terhes bilincset: az ige! E napon öltött először szabad formát: az eszme!

E napon szárnyalt először szabadon, az emberben — az isteni: a gondolat!

E napon ragadta ki néhány merész ifju az elnyomó hatalom vaskarmaiból. a nemzet örendelkezési jogát!

E napon lett a törvény előtt, az ember társával egyenlő emberré, — vette be a nemzet zömét az alkotmány sáncai közé s megalkotó a néhány százezer nemesből álló helyett: a népek millióit magában foglaló: magyar nemzetet!

E napon rakta le sziklaszilárd alapkövét: a modern Magyarország s e napon építette év-

százados ösvény fölé a törvény szilárd hidját: a szabadság!

S ez ezernyi csodaszertű átalakulás nagy feladata: a lehető legegyszerűbb művellettel oldatott meg.

Csupán csak egyetlen bilincsnek, csupán csak egyetlen béklyónak kellett lehullania egy látszólag élettelen tömbről: egy nyomdagépről. Ennek megtörténetével a többi — a megindult hógörgetegként magától jött.

Hogy hazánk egy költői lelkének szavait idézzem: rabslajra fűzött fejedelem, járomba fogott oroszán: ez volt a cenzura idején a magyar gondolat.

A fejedelemről le kellett venni a rabslaját és büszkén, méltóságteljesen foglalta el trónját, ahonnan azóta: bölcsen és lelkesen intézi sorsát a millióknak.

Az oroszánról le kellett szedni a járomt és hatalmát nem meri azóta érinteni az irigyek gögje, — a gögösök vak irigysége.

A szóznak, a gondolatnak, az eszmének és igének szabadsága: szabaddá tett mindent e hazában.

Szabaddá a népet, szabaddá mindent, szabaddá magát a királyt is!

Jól sejtették a mozgalom élére állott lelkes, lángszavu és költői ihlettségű ifju vezérek, hogy: mihelyt kibonthatja hatalmas szárnyait a szabad eszme, — lehull azonnal a nemzetről minden bilincs!

Tudták e lánglelkű ifjak, hogy a vak hatalomnak is vashől és ólomból van a fegyvere; ágyú és puskagolyó tartja féken a népek gyávaságát.

Itt történelmi visszaillesztést vet az 1848-iki márciusi napok lefolyására, majd a szabadságharc leveretésére tér át.

Beszédét a következőképpen fejezte be: ... Egy kép jelenik meg lelki szemem előtt: mikor hazánk bölcsének s jai örökre elnémultak ekkor a szabadság lángszavu apostola, a nagy hontalan e ravatalra: cypruslombot küldött s ezzel csaknem egyidejűleg érkezett e ravatalra imádott emlékü királynénk: babérkoszorúja; egymás mellé tették e kettőt s e két symbolum találkozása e megszentelt helyen: ez volt az eszmék, ez volt az érzelmek, ez volt a nehéz idők kiengesztelése ...

Ezért mélyen tisztelt gyülekezet, ne időzünk mi se tovább a sötétség e képénél s bár az emlékezés a hullámok egész viharát korbácsolja is fel, tüzzük ki e mai napon sajkánkra mi is a fehér lobogót s térjünk vissza az események végéről azok elejére s szivjuk tele lelkünket a szabadság hajnalának éltető egével!

Taluljunk meg március idusának szelleméből azt, hogy nemzetünk lételeme: hogy hanyatlani, hogy visszafelé menni, de sőt megállani sem szabad.

A tettek és eszmék mezején: előre! a munka körében: előre s mindennek felett a szabadság szent mezején: előre, előre és ismét csak előre!

Legyen tehát jelszavunk mit március idusának szelleme önt belénk: a munka, a tett a mindennek felett: a lángoló szabadságszeretet.

S ezek után március idusának önközös forduló: nők és férfiak, öregek és ifjak:

Segítsenek március idusának e szent szellemében szerezni ez országnak jövőt: fényes és dicsőt; mint minő volt multja: fényes és dicsőt!

A beszédet zajosán megjelenezték.

Dr. Demkó Endre nagy hatással szavalta el ezután Inczedy Lászlónak „Március 15-ike“ című költeményét.

Szabó Ferenc apát-plébános, mint a magyar olvasókör elnöke mondott ezután záró beszédet, amely azonban valóságos ünnepi beszédnek is beillt. Magvas, átértett mély hazafisággal telített volt e beszéd és nagyon emelte az ünnepi hangulatot.

A polgári dalárda által előadott Szózat fejezte be a szépen sikerült hazafias ünnepséget, melynek akkordjai mellett a nagy közönség oszlani kezdett.

A közig. tanfolyamhallgatók ünnepélye.

A kaszinó terméből jött közönség már zsutolva találta a polgári iskola tágas dísztermét, ahol déli 12 órakor a községi közigazgatási tanfolyam-hallgatók rendezték ünnepségüket.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 3 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- Március 16. Aláíró választmányi ülés d. u. 4 órakor.
- 16. Közegészségügyi bizottság ülése a vármegyeházán.
- 17. A torontali h. é. v. alkalmazottai stb. fogyasztási szövetkezete felszámolás alatt közgyűlése.
- 17. A Nagybecskerek Magyar Olvasókör évi rendes tisztújító közgyűlése.
- 18. Középgaz. bizottsági ülés.
- 18. A főgimnáziumi ifjuság hangversenye d. u. 4 órakor.
- 19. Rendkívüli megyei közgyűlés.
- 23-26. Szólészeti előadások a városházán d. e. 10-12-ig és d. u. 4-6-ig.
- 24. A nagybecskereki takaré- és előlegezési társulat az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egy etnek közgyűlése.
- 24. A munkás-képző- és társas-egylet működvelői előadása a városi színházban.
- 30. A kaszinó közgyűlése d. u. 6 órakor.

Március 15.

Hogyha testté mind nem is lett,
Mi e nap igéje volt,
S egyik-másik óhajtatunk,
Idők folyamán kimult.

Ha a magasztos törekvés
Olykor tán megszibbadott,
Elmondhatjuk a vezérrel:
Az alvó lány nem halott!

Mig lelkünkben él az eszme,
Nem adtuk fel a jövőt,
S zászlónkon ez lesz a jelszó:
„A haza minden előtt!”

Mig szívünkben e szavaknak
Varázsló hatása él,
Figyelj s bölcs mérséklettel,
Elérhető lesz a cél.

Lauka Gusztáv.

— **Személyi hir.** Róza János főispán, dr. Dellmannics Lajos alispán, Tóth István kir. tanácsos, pénzügyigazgató Budapestről, ahol a T. H. E. V. tegnapi igazgatósági ülésén résztvettek, visszaérkeztek Nagybecskerekre.

— **Magyar név.** Székács János (Károly) szerbcsenai illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint kiskoru Róza nevű gyermeke vezetéknévénél „Szabados“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **A kaszinó közgyűlése.** Ujabb megállapodások szerint a kaszinó tisztújító közgyűlése nem, mint közölte volt, 23-án, hanem f. hó 30-án tartatik meg.

— **Aranytoll Herczeg Ferencnek.** Már említettük, hogy a versceiek március 17-én fényes óvációban részesítik városuk szülöttjét, Herczeg Ferencet, legujabb irodalmi sikere ötletéből. A verscei hölgyek művészi kivitelű aranytollat nyujtanak át az ünnepelt írónak. Az ünnepségek programja egyébként ez: Szombaton d. u. 4 óra 20 perckor ünnepélyesen fogadják Herczeg Ferencet. Este 8 órakor hangverseny lesz a vígadó teremben. A hangversenyt a verscei férfial-egylet rendezi. Vasárnap, március 17-én esti 7 órakor lakoma Herczeg Ferenc tiszteletére a vígadó teremben.

— **A Béga áradása.** A felső vidéken megindult hóolvadás következtében a Béga vize rohamosan árad. Eddig azonban aggodalomra ok nincsen.

— **Zlinsky százados temetése.** Régen látnunk oly imponzáns temetést, mint a tegnapi napon, mikor az oly korán elhunyt Zlinsky József cs. és kir. századost kísérték el utolsó útjára. Hogy e nagyműveltségű, rokonszenves modoru férfit nemcsak tisztársai szerették, de hogy az egész közönség rokonszenvét bírta, mi sem bizonyíthatja jobban, mint az a beláthatlan ember-tömeg, mely tegnap Zlinsky százados ravatalát követte. A Ferenc József-terem, meg a Kaszárnyautcában százával sűtkéreztek az emberek a verőfényes tavaszi napon. A hirtelen kimult százados holttestét Szabó Ferenc apát-plébános szentelte be, azután Bencze Antal fényes diszkocijára emelték a koporsót s megindult a szomorú menet a róm. kath. temető felé, miközben a katonai zenekar játszott megható gyászdalokat. A zenekar külön e célra jött át Temesvárról. A koporsó előtt és mögött egy-egy díszszázad haladt. A temetésen résztvettek a helyörség összes tisztjei úgy a tényleges állománybeliek, mint a nyugalmazottak és tartalékosok és a polgárság színe-java, melynek sorában ott voltak Botka Béla m. főjegyző, dr. Grandjean

Dr. Végh Lajos, a tanfolyam h. igazgatója a következő beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt:

A közs. közg. tanfolyam, mint az állami életnek ezen legfiatalabb szerve, szintén részt kér azokból a mozgalmakból, melyek par excellence a hazafiság jellegét viselik magukon. Összejöttünk ide, a tanfolyam ifjusága előadóival együtt, hogy dokumentáljuk hazafiságunkat, hogy a márciusi nagy ideákból merítve, növeljük magunkban e szent érzést és — amit elsősorban kellett volna említeni, hogy azt a kedves közönséget, mely hívó szónkra ide sereglett a hazafiság oltárán áldozni, e nemes buzgalmában meg erősítsük.

Vajjon megmondjam-e, mert ahhoz nagy merészség kell, hogy mit ünnepünk mi március 15-ével? Bár annyiszor nyilatkoztak erről érdemesebb emberek, mégis, hogy én is hozzászólok, teszem azt azért, mert nem egy helyről hallottam azt a nézetet, hogy március 15-ének az emlékezetével a magyar szabadságharcot, vagy, mint a história mondja, a magyar forradalmat ünnepeljük. Nem azt, tisztelt közönség, nem az öldöklő forradalmat jelképezi március 15-ike, hanem az eszméknek a forradalmát, melyből a mindenekelőtt szabadság eszméje került ki győztesként. A március 15-iki hősök zászlajára nem az állami rendet felforgató harc, hanem a szabadság, a jogegyenlőség eszméinek a harca a szolgaság és rendi uralom ellen, volt felírva.

Ennek a napnak, e nap nagy embereinek emlékének szent kötelessége minden magyar embernek megünnepelni, mert a mai kor minden institúciója azon szilárd alapon épült fel, melyet a nagy esztendő március 15-ike inaugurált. De más szempontból is messzevágó jelentőséggel bír a szabadság eme szép ünnepének a megülése, mert mi számban oly kis nemzet vagyunk, hogy az európai nagy és hatalmas népcsaládok között csak ugy tarthatjuk meg nemzeti önállóságunkat és szabadságunkat, ha nemzetünk minden egyes fiának a haza lesz a temploma és abban a szabadság a mindennapi imádsága! Példát vehetünk, — mert sajnos ránkér — a nagy nemzetektől. Ott a hatalmas francia nép, melynek szabadságát, annál kevésbé önálló nemzeti létét komoly veszély sosem fenyegette, mégis miként üli meg a március 15-ikéhez, leginkább hasonló július 14-ét, a szolgaság jelképévé vált bastill lerombolásának napját. E nemzet nagyja és kicsinye különbség nélkül kiveszi a maga részét a szabadság ünnepéből, mert a szabadság az ő legféltettebb kincsük, melyet, ha elveszítettek, tudják, hogy önmagukat veszítették el. Nekünk se legyen kevésbé drága kincsünk a szabadság, melyet nem elég, hogy eleink megszerestek, meg kell azt becsülnünk is. A szabadsággal is ugy vagyunk, mint az egészséggel. Az ember csak akkor ismeri fel az értékét, ha elveszítette. Mi pedig — sajnos — már annyiszor voltunk nagy betegek, hogy teljes tudatában vagyunk a szabadság értékének.

A szabadságot jelképező nagy nap, március 15-ike méltó mindannyiunk ünnepelésére. Örömmel nyitom meg tehát a mai ünnepélyt és üdvözlöm azt a lelkes közönséget, a mely maga is ünnepleni akarván, arról kívánt meggyőződni, hogy erre az ifjuságra megnyugvással bízhatja-e szabad hazánk további sorsát. (Eljenzés és taps.)

Szilágyi Albert, vármegyei tb. főjegyző, a tanfolyam előadó tanára mondotta el ekkor szép gondolatokban bővelkedő emlékbeszédét, melyet egész terjedelmében a következőkben közlünk:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

A világot vezető eszmék, ha az örök igazság talajában gyökeredzenek, a jövő homályába, messze századokra előre vetik fény sugarait. A lobbanékony kor az eszme harcosságá lesz, érte küzd, érte bukik, az eszme diadalát azonban többnyire csak az utókor éri el.

Minden magasztos nagy eszme, mely az emberiség életét átalakítani képes, csak nagy küzdelmek árán nyeri el a győzelem koszorúját.

Nagy eszméket, minőket minden század csak egyszer szül az emberiségnek, csak nagy emberi erők képesek megérteni és értük ha kell életet is áldozni.

Az eszmék oltárán fellobog ma az áldozati tűz.

Március szent idusa! Ez hazánk haladásának fordulópontja. Nem alkotmányváltozást, hanem alkotmányfejlődést jelent e nap.

Az egész Európát forrongásba hozott nagy eszmék magyarhoni diadala e nap. E napnak csak fényét, melegét ismerjük. A reá következő nagy idők diadalmas napjai és az azt nyomon követő temetői csönd és mély gyász e napnak bár következményei, de keretébe nem tartozók.

Mi nekünk március 15-ike? Feltámadás a tetszhalálból; újjászületése nemzetünknek a szabadság jegyében; nemzeti és társadalmi vívmányok sorozata; alkotmányunknak rohamos fejlődése; a nemzeti öntudat felébredése! Ünnepnepünk nekünk március 15-ike.

Szabaddá lett a gondolat, a sajtó, mint a szálló madár, e napon! Szabaddá lett a nemzet, lehullottak a korlátfalak a minden oly dicső szép haladást ígért a szabadság, testvériség és egyenlőség jegyében.

A mit a nagy francia forradalom több mint ötven évvel 1848 előtt az eszmék diadalra jutásával elért, az minálunk csak e napon történt meg.

A konzervatív hajlamu maradiság helyét adott a szabad szellemű haladásnak, a megrögzött közönyt felváltotta a tudás és alkotás vágya, az eltespedt lomhaságot a tetterő és erős akarat s a szívek mélyén elrejtőzött honszeretet napvilágra jött.

Az ég is könnyezett örömeiben e napon s a honfiak szemeiben is örömköny és diadal sugár ragyogott. A sötét láthatár peremén megjelentek a szabadság kelő napjának első sugarai. E sugaraknak csodás volt a hatásuk. Mindent, mit az emberiség javára nagy elmék évszázadokon át kigondoltak, de a melyet zsarnok erőszak lábball tiport, mint a tavasz virágait az enyhe időjárás, új életre keltettek e sugarak.

Ismerjük hazánk történetéből e nap jelentőségét, tudjuk, hogy e nap alkotásain épült fel a modern magyar állam. A Fillingér-kávéházban Irinyi által indítványozott 12 pont e napon nemzeti követeléssé vált.

De más tanulságot kell nekünk e nap emlékéből levonnunk! A történetét ismerni, tudnia kell minden magyarnak. Ez első kötelesség. E nap eseményeiből, a honszerelmem eme hihetetlen fellángolásából kell nekünk példát vennünk, hogy jöjjön bárminő megpróbáltatás reánk, előttünk első legyen a haza! Ezért, ha kell, bármikor szívünk vérét ontani készek legyünk! Legyenek bár a politikai pártok hangzatos jelszavai által elválasztva a tömegek, komoly időkben a haza oltáránál egyesülnök kell.

Lelki szemeim előtt feltűnnek a rég lezajlott nagy idők nagy eseményei.

Látom a nuzeum oszlopcsarnokában a harcok magyar Tyrtaeusát, ki lángszavaival felkelésitő nemzetét. Látom a lelkesült tömegeket, melyek honszerelmükben égve nagy tettekre készen állottak a hazáért és nemzetért. Látom a dicső mult felisteneit, a világhírű hősokeket, kik szívük vérét ontva lobogtatták a harcok pusztító tüzeiben a szent tricolort és a szüz Mária képét vel dissittet harci lobogót. Látom őket a robogó paripáktól legelőt harcmezőn szereve dicsőség a magyar hősi névnek, a magyar ősi kardnak. Látom, mint kelnek ki sirjaikból Rákóczy nagy vezérei s belé öntik lelküket, harci tüzeit a késői unokák lángfolyamától dagadó ereibe, látom, mint készítetik őket nagy tettekre.

E látományok merülnek fel lelki szemeim előtt ma, mikor a nagy nemzeti események évfordulóját üljük, ma, mikor szintoly tűzben ég a magyar, szintoly dobog hazájáért a magyar szív, mint 53 évvel ezelőtt. Nemzeti ünneppé tette a kegyelet és hűla a napot, amelyen szabadságunk hajnala hasadt fel, s bizton hiszem és remélem, hogy e nap időtlen időkön át örök ünnepnapja lesz e hazának, mig csak egy igaz magyar szív dobog a hármás bércek honában, amig csak magyar szó veri fel a négy folyam mentét! Nagy események kuforrásává vált 53 évvel ezelőtt március idusa; nyomán kelt a magyar dicsőség hadi tetteinek fényes sorozata, mely előit tisztelettel hajolt meg az egész világ; nyomán kelt a nemzeti szellem ébredése és nyomán keltek a gyászos napok is, melyek vérvirágokat fakasztottak.

A nagy események e feledhetlen napját üljük ma, a dicső mult aranyos napfényével reá ragyog ünnepünkre, s betölti a dicső mult és a sejtelmes jövő képével.

Kedves fiatal barátaim, e napon kérjük a magyarok istenét és védasszonyát, hogy évszázados szenvedéseink után a március idusán fakadt szabadság virágát ne hagyják soha elhervadni, s mi igérjük, hogy ha kell, szívünk kiomló vérével öntözgetjük azt.

S ha mi kései unokák ezt őseinkhez méltón megtesszük, beteljesül a költő jóslata:

Törjön reánk száz ellenség,
Négy égtájról vész, vihar,
Velünk lesz az áldó lsten,
Nem veszhet el a magyar!

Fóthy Zoltán tanf. hallgató szavaltá ezután nagy hatással a „Nemzeti dalt”, s nyomban utána az ifjuság dalköre ugyanazt a szöveget megzenésítve is előadta.

Jósa Imre tanf. hallgató pompás beszédben dicsőítette az 1848-iki nagy idők ifjuságát, melynek hazafiságát követendő példaképpen állítja oda.

Leichnam Miklós szavaltá ezután az „Előre” című hangulatos költeményt, amit az ifjusági dalárda által előadott szöveg élénkítése követett, amivel a minden tekintetben szépen sikerült hazafiság ünnepség véget ért.

József polgármester, Balácsi József főgim. igazgató, Reitter Oszkár rendőrkapitány, dr. Perisics Zoltán v. főjegyző, Filkovic Boldizsár m. th. főjegyző és közéletünk számos kitérője. Künn a temetőben még egyszer bezenelték a holttestet, a katonaság megadta a szokásos díszítést, szűn lebecsülték az anyaföldb. Zlinszky József földi maradványait. Béke hamvaira!

— **Küldöttség a szegedi cukorgyár ügyében.** A Szegeden tervezett cukorgyár érdekeltége egy nagyobb küldöttséggel szándékozik a kormány jóakarát a létesítendő gyár támogatása iránt megnyerni. A pénzügyminiszter a küldöttséget f. hó 19-21. közti napok egyikén fogja fogadni.

— **Megrendelések gyűjtése.** A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamarákhoz az alábbi leiratot intézte. Abból az okból fontos a leirat, hogy közli a megrendelések gyűjtését tiltó törvény közeli életbeléptetését és a tervezett kivételeket. A leirat a következő:

„Az 1884: XVII. t. c. (ipartörvény) 50. §-ának a megrendelések gyűjtésére vonatkozó rendelkezési módosításáról szóló 1900. XXV. t. c. végrehajtása, illetőleg életbe lépése iránt mielőbb intézkedni óhajtván, tekintettel arra, hogy a végrehajtási rendeleiben a hivatkozott törvény 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján azokat az üzletágakat és iparcikkeket is megállapítani szándékozom, melyekre nézve a törvény 1. §. első bekezdése alól kivételek teendők, felhívom a kamarát, hogy a rendelettervezet idemellékelte 6. §-ára vonatkozólag, mely az általam kijelölendő kivételeket felsorolja, véleményes nyilatkozatát legkésőbb folyó évi március hó végéig terjessze elém.

Az idézett törvény 3ik §-ában nyert külön felhatalmazás alapján a megrendelések gyűjtésének korlátozása alól a következő kivételeket engedélyezem:

1. A házi ipar előmozdítása érdekében: a házi iparcikkekre, de csak azon feltétel alatt, ha a megrendelést gyűjtő a cikk házi ipari jellegét helyhatósági bizonyítvánnyal igazolja;

2. a tudomány és műszaki képzés érdekében a műszerekre és tudományos eszközökre;

3. a következő cikkekre, melyek általában a vidéki ipar és kereskedelem tárgyait nem képezik, melyekre nézve tehát a törvénynek a vidéki ipar és kereskedelem megvédésére irányuló célzata egy sem érvényesülhet:

- a varrógépekre;
- a nagyobb gazdasági gépekre; mint cséplőgépekre, vető és arató gépekre, gőzmozdonyokra, locomobilokra és gőzekékre, továbbá a gőzszivattyúkra és malomberendezésekre;
- a villamos erőátviteli és általános világítási és távbeszélő berendezésekre.

— **Holttest az árokban.** Csatádról jelenti levelezőnk, hogy a nagyjécsa-csatádi országúton a járó kelek egy öreg ember holttestére akadtak. A holttestől nem messze szétszórva feküdtek egy kalap, egy rongyos felöltő és az öregnek vándorló tarsolya. A községi kiküldöttek a holttestnél megtalálták vándorkönyvét, a melyből megállapították kiletét, hogy Miracski Ferencnek hívták, 68 éves csehországi származású kóborló szabó volt. Valószínű, a hideg esős időben a beteges gyenge öreg a sok gyalogolástól végleg kimerült, ruháit eldobta magától, a mély árokba dőlt, a hol a halál utolérte.

Irodalom.

* **A Középkor.** Sokáig nevezték a Középkort a sötétség századainak. Ujabbán mind élénkebben fordul feléje a közügyelem. Nem is volt az oly sötét és a tudomány kezdi bizonyítani, hogy sötétségen végigszállt egy tényugár, egész a mi korunkig; szikláit közt egy gyors patak futott tova. Igaz, hogy kevesebb műveltséget, művészetet, társadalmi átalakulást fejt ki, mint az Ó- vagy az Új-kor, de az Új-kor minden elemének alapjai itt rakódtak le. A Középkor valóban alap. Az a része az emberi fejlődés pályájának a melyet lassan beföldel az idő. A mi társadalmunknak, műveltségünknek, művészetünknek minden eleme megvan a Középkorban, csak hogy az Új-kort a bibók kinyílásától számítják. A Középkor lassu fejlődését lenézzük és mikor hosszú vergődésének, ismeretlen, benső túságának eredményei megszületnek, azokat elszakasztjuk gyökereitől és az Új-kor első virágaiul tekintjük. Ha az Ó-kornak művészi élete volt kitüntető vonása, a Középkor jellemét vallásos érzésében kell keresnünk. Minden eszme és alkotás, a mely a Középkor határai között felemerül, a hit és a vallásosság szolgálatában áll. Hadjáratai

közül a legnagyobb, a keresztes háborúk, a hitjelenyét varrja zászlajára. Társadalmi osztályai közt elsőrangú helyet viv ki magának az egyházi rend. A legendás nőtisztelet minden nőben Szent Mária rokonát látja és a lovagság fényes páncéljának viselői szinte vallásos hódolattal tekintenek a nőre. Erről a korról ír a Nagy Képes Világtörténet V. kötete, a melyből most jelent meg a 97. és 98. füzet. Az egész nagy mű 12 ötetből fog állani, szerkesztője dr. Marozali Henrik akadémikus, egyetemi tanár; az V. kötetet, mely a középkor- és a hűbérisséggel foglalkozik, a kitérő tollú történetíró, dr. Mika Sándor írta. A mi jót magyar munkáról csak el lehet mondani, mind elmondhatni erről a könyvről. Adatai pontosak és megbízhatók. Az író tanulmánya alapos, gondos, felfogása világos, ítélete biztos, stílusa eleven. Az illusztrációkra is nagy gond van fordítva. Az egész nagy mű tizenkét kötetet tesz ki. Egy kötet ára díszkötésben 16 kor., kapható füzeteként (a 60 fill.) és havi részletfizetésre is a kiadó-társulatnál, Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságánál, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.

* **Háztartás.** Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaeum r. t. kiadásában havonként 3-szor megjelenő „Háztartás“ a magyar gazdaságyoknak egyetlen magyar lapja, mely a háztartás minden ágában utbaigazítást ad, helyi- és közélettel kapcsolatos magyar áva. A „Háztartás“ bő szépirodalmi részét irodalmunk legkiválóbb művelői szerkesztik. Kötetmennyek, elbeszélések a legjobb írók tollából élénkítik a „Háztartás“ tartalmát, és a mi szintén igen nagy érdeklődésre számít: a divat is szóhoz jut írásban és képen, ennek a maga nemében egyetlen lapnak a hasábjain. A „Háztartás“ gyönyörű színes borítékban jelenik meg és előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámot küld ingyen a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54.

* **Magyar Bazar.** Ezt a legújabb, legjobb divatlapot Wohl Janka szerkeszti és az Athenaeum r. t. adja ki. A „Magyar Bazar“ az egyetlen magyar divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg mindig bő divatújsággal, gyönyörű színes divatképekkel és illusztrált szépirodalmi melléklettel. A „Magyar Bazar“ borítékján annyi tudnivalót közöl a társaságból, háztartásból, regényt, amennyit egyetlenegy sem a hazai divatlapok közül; a „Magyar Bazar“ előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi ut 54.

* **Kis Lap.** Több mint negyed évszázad óta gyönyörködött a „Kis Lap“ című képes gyermekújság Magyarországon apró olvasó közönségét. Hétről-hétre mint szívesen látott vendég kopogtat be a magyar családok hajlékába, a hol vidám gondatlan gyermekek repeső szívevel várják, ujongva köszöntik és találgatják, vajjon micsoda szepet, kedveset hoz magával a „Kis Lap“ legújabb száma. A „Kis Lap“ gyönyörű tartalmához képest díszes kiállításban jelenik meg, mindazonáltal ára oly csekélyre van szabva, hogy mindenki könnyen megszerezheti gyermekének. A „Kis Lap“ az egyetlen magyar gyermekújság, melyet a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszterium az elemi népiskolák tanuló ifjuságának olvasmányul ajánlott. Előfizetési ára 1/4 évenként 2 korona. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi ut 54.

TAVIRATOK.

Március 15-ike a fővárosban.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pompás, napfényes időben folyt le ma délelőtti a fővárosban több helyt rendezett márciusi ünnep. A középületek valamennyien fel voltak lobogóva. A Vigadóban rendezett matinee-n számos orsz. képviselőn kívül a 48-as honvédek is részt vettek. Az egyetemi ifjuság és a középiskolák ünnepei is lélekemelő módon folytak le.

A kínai bonyodalom.

Budapest, március 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Washingtonból jelentik: Hivatalos körökben attól tartanak, hogy a manduriai szerződés Kína felosztását okozná. Az Egyesült Államok kormánya tiltakozni fog a szerződés ellen.

Politikai párbaj.

Budapest, március 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: Rodey, a „Figaro“ kiadója, fegyveres elégtételt kért Castellane gróftól.

Diákok összeesküvése.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlini jelentések szerint 114 lengyel diák ellen titkos társulás miatt vádat emeltek. Ugyanekkor néhány szeminaryumi növendék is vád alá helyeztek.

Derouléde párbaja.

Budapest, márc. 15. (A „Torontál“ eredeti táv.) Lausanne-ból jelentik: A Derouléde—Buffet-ügyet, tekintettel a mindkét félre nézve kiadott letartóztatással fenyegető kiutasítási parancsra, a segédek elintézték jelentették ki, minthogy a rendőrség a párbajt ilymódon teljesen lehetetlenné tette.

A pestis terjed.

Budapest, március 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fokvárosból sürgönyzik: A pestis veszedelmesen terjed. A táborokban, kaszárnyákban konzignálják a katonaságot. Eddig 37 pestis eset volt halálos kimenetellel. A lakosságot beoltják.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. március 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilős	50 kilogr. ára		kilős	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.45	7.60	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.55	7.70	80	7.95	8.05
Pestvidéki	„	76	7.45	7.55	80	7.85	7.95
Bácskai	„	76	7.65	7.75	80	0.—	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	kilős 70—72		7.80	7.85	
„	„	másodrendű	—		7.20	7.30	
Árpa	„	takarmány	80—82		6.35	6.65	
„	„	égetni való	82—84		6.—	6.20	
„	„	sőrfőzésre való	84—86		0.—	0.—	
Zab	„	—	89—41		6.15	6.85	
Tengeri	ó	bánsági	—		0.—	0.—	
„	„	másnemű	—		5.40	5.50	

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, gyöngye vételkedv. Az árak szilárdak voltak. A mai határidő-üzlet jegyzései:

Buza őszre	7.60—7.61
„ tavaszra	7.73—7.74
Rozs őszre	7.49—7.50
Tengeri májusra	5.21—5.22
Zab őszre	6.25—6.26

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becsckerekre, illetve Nagy-Becsckerekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunarra: reggel 3 óra 55 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 06 p.

KÖZGAZDASÁG

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi március hó 8-tól március hó 14-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozások történtek:

Czveanov Tadoa hagyatékát képező 1279. öi. sz. házat és két hold 800 négyszögöl szántót előörkölte Czveanov Danica, Áca, Julka és Sztójancev Ráda.

Hary Márton és Verona tulajdonát képező 1969. öi. számú házat megvette Kertész Márk 3540 koronáért

Gyukits Milán tulajdonát képező 500 négyszögöl kertjét megvette Berberszki Milivoj 160 koronáért.

Popov Dácsa és neje Popov Mára tulajdonát képező 2748. öi. sz. házat megvette Bonyhádi Kálmán és Erzsébet 1600 koronáért.

A nagybecskereki helyvet hitvallásu egyházközség tulajdonát képező 1 hold 1000 négyszögöl szérűskertet megvette Rigó István és neje Rigó Amália 2000 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken, 1901. évi március hó 15-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.60 korona
kétszeres	"	6.10 "
rozsa	"	6.00 "
árpa	"	5.00 "
zab	"	5.50 "
kukorica új	"	4.80 "
repce	"	10.80 "
széna I.	"	2.80 "
" II.	"	2.50 "
szalma I.	"	1.50 "
" II.	"	1.00 "
burgonya	"	3.00 "
marhahús I. 1 kilogr.	"	0.96 "
" II.	"	0.88 "
borjú hús	"	1.20 "
disznó hús	"	0.96 "
juh hús	"	0.72 "
zsír	"	1.04 "

HIRDETÉSEK.

193607/1900. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága szolnoki régi műhelyének leszerelésénél visszanyert 11 drb. (összesen mintegy 140 métermázsá súlyu) egyenként 5.65 m. hosszú és 20/27 mm. átmérővel bíró, építési célokra még jól felhasználható öntött vasoszlopot eladni óhajtja.

As ezen oszlopokat megvenni szándékozik felkérnek, hogy erre vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb folyó évi március hó 20-ig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál benyújtani sziveskedjenek.

Az oszlopok rajza és közelebbi méretei nevezett szakosztályunknál tekinthetők meg.

Az ajánlat borítéka ezen külfelirattal látandó el: Ajánlat 193607/1900. számhoz öntött vasoszlopok megvételére.

Az ajánlat benyújtásánál egyidejűleg a felajánlott vételárnak megfelelő 5% bánatpénz teendő le főpénztárunknál.

Budapest, 1901. évi február hó 20. án.

Igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Nagybecskereki izr. hitközség előljárósága.

43. szám 1901.

283-1.1

Közgyűlés.

Az izraelita hitközség képviselőtestülete f. évi március hó 31-én délután 2 órakor a titkári irodájában rendes

közgyűlést

tart, melyre a t. c. tagok tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az előljáróság évi jelentésének és zárszámadásának előterjesztése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentésének olvasása s felmentvény megadása
3. Felfolyamodás s netaláni indítványok tárgyalása.

Nagybecskereken, az 1901. évi március hó 12-én tartott üléséből.

Az izr. hitközség előljárósága:

Löffler Jónás,

Dr. Mangold Samu,

hitk. titár.

hitk. elnök

Jegyzet: Főnt említett zárszámadások 14 napon át a hitközség irodájában szabadon betekintheők.

Háztartás felosztás végett...
3 igen elegáns szobabútor sürgősen eladó.
 Árpád-utca 19. szám, első emelet,
 Czieger-féle ház. 271-3.2

30527/901. számhoz.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága szeritáiban 1901. év első felében összegyűlt és nélkülözhetővé váló különböző ócska fémananyagokat értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A feleslegessé váló mennyiségek határozatlanok ugyan, az ajánlat benyújtására szolgáló úrlap azonban feltüntetett azon mennyiségeket, melyek az ezen folyó év első felében hozzávetőleg összegyűlhetnek. A vevő tehát nem tarthat igényt arra, hogy valamennyi kiirt anyagot, vagy hogy egyik, vagy másik nemű anyagból határozott mennyiség adassék át, hanem köteles az időnként tényleges feleslegként rendelkezésre bocsátandó mennyiségeket átvenni, illetve azokkal bekérni, kötelezi továbbá magát az 1901. évi június hó végéig összegyűlt és július hó végéig vele közölt készletet 14 nap alatt okvetlenül átvenni.

Vevő cég köteles az általa megjelölt állomáson és felajánlott áron bármely szertárban összegyűlt anyagot elfogadni.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy egykoronás magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályában (VI. Andrásy-ut 73. szám II. emelet) a következő címmel:

„Ajánlat ócska fémananyagok megvételére 30 527/1901. számhoz.” 1901. évi április hó 4-ének déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál egy példányban ingyen kapható úrlapon és ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Az ajánlattevők az ócska anyag eladására vonatkozó és 122291/96. sz. alatt fennálló feltételeket megukra nézve kötelezőknek elismerik s azt ivenként 30 filléres magyar bélyeggel saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 filléért megszereshetők, vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő írásbeli megkeresésre és az érte járó 30 fillér és 20 filléres postabélyeg beküldése ellenében postán megküldetnek.

Bánatpénzképen a megvenni szándékozt anyag értékének 5% a az ajánlat benyújtására kitűzött határidő előtt egy nappal déli 12-órától későpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál letendő. A bánatpénzt az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad. Egyéb habár lebonyolított ügyletekről még letétünkben lévő fel nem vett biztosítékok ezen ajánlathoz bánatpénzüll nem fogadtatnak el.

A bánatpénz letételét igazoló jegy nem csatolandó az ajánlathoz, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Bánatpénz vagy fentidézett aláírt feltétlenül nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénz el nem az előírt úrlapon tett vagy elkézeve beérkezett ajánlatok, valamint olyanok, melyek a feltételektől eltérnek és melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak. Pótajánlatok egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá.

Az ajánlatokban határozottan megnevezendő azon magy. kir. államvasuti állomás, a melyben az ajánlattevő az anyagokat átvenni kívánja, továbbá az ajánlati ár korona értékben kifejezve számokkal és betűkkel és olvashatóan kiteendő. Az anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő cég tartozik viselni. Ingyenes csomagolásnak kikötése nem fog figyelembe vétetni.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéséig kötelezettségben marad, azt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre és részmennyiségekre is szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azt a jogot, hogy tetszés szerinti tételeket és részmennyiségeket engedhessen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni tartozik.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja továbbá magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson, s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is teheszen.

Budapest, 1901. február hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.